

Provincie Staten van Gelderland
T.a.v. Programmabureau
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Datum: 28 april 2014
Nummer: 14058-jr
Onderwerp: inspraak bedrijventerrein Medel, zaaknummer 2013-003823
Behandeld door: Joost Reijnen

Geachte Staten,

De Gelderse Natuur en Milieufederatie en Waardevol Tiel, werkgroep voor cultuurhistorie en leefomgeving, namen kennis van het Ontwerp inpassingsplan uitbreiding bedrijventerrein Medel (fase 1), het Ontwerp Parapluperzoning inpassingsplan zonering industrielaan bedrijventerrein Medel en het planMER dat bij eerst genoemd inpassingsplan hoort. Naar aanleiding hiervan maken wij graag gebruik van de mogelijkheid tot het geven van een zienswijze op deze drie documenten. Daarbij betrekken wij ook onze eerder ingediende inspraakreactie en de daarop gevolgde Commentaarnota.

Procedureel

Wij zijn niet overtuigd door de argumenten die gegeven worden om vanuit de provincie een inpassingsplanprocedure te volgen. Als belangrijkste reden daarvoor wordt in de Commentaarnota opgevoerd dat er tijdwinst te halen is door een inpassingsplan parallel aan de procedure van de gemeentegrenscorrectie te laten verlopen. Dit is onbegrijpelijk omdat de gemeentegrenscorrectie inmiddels een feit is. Ten tijde van het opstarten van inspraak (15 november 2013) was ook bekend dat per 1 januari 2014 de gemeentegrenscorrectie een feit zou zijn. Een theoretische tijdwinst van anderhalve maand, zij het dat de inspraakprocedure voor de gemeente Tiel een niet voorgeschreven procedure zou zijn. De gemeente Tiel had met ingang van 2 januari 2014 een bestemmingsplan in ontwerp ter inzage kunnen leggen. Door het ontwerp inpassingsplan eerst met ingang van 20 maart 2014 ter inzage te leggen is derhalve tijdverlies geleden, maar zeker geen tijdwinst behaald.

Dat de provincie aangeeft op grond van de Statennotitie van 29 januari 2013 belang te stellen in de totstandkoming van een uitbreiding van het bedrijventerrein Medel, maakt dat niet anders. De Statennotitie van 29 januari 2013 gaat juist over de gemeentegrenscorrectie die nu juist geen reden geeft om de inpassingsplanprocedure te volgen, nu de gemeentegrenscorrectie per 1 januari 2014 een feit is. Waar wordt gesteld dat in het streekplan, de Structuurvisie bedrijventerreinen en werklocaties, het RPB Rivierenland en het programma 'Logistiek als Gelderse Motor' de ontwikkeling en uitbreiding van Medel is aangegeven als een belangrijke regionale ruimtelijke economische

locatieontwikkeling met een provinciaal belang, bestrijden wij dat. Naar onze mening is de ontwikkeling (in ieder geval deels) juist in strijd met de Ruimtelijke Verordening Gelderland.

Ook de Structuurvisie bedrijventerreinen en werklocaties verwijst op pagina 43 enkel naar de Wro agenda 2008-2009, specifiek hoofdstuk 3 voor de inzet van het inpassingsplan als instrument. Op pagina 13 van de Wro-agenda 2008-2009 staan een drietal criteria zoals ook in de Commentaarnota:

- provinciaal belang: zoals hiervoor aangegeven is er juist strijd met de Ruimtelijke Verordening Gelderland, waarover hierna nog meer;
- Gelderland maakt het verschil doordat het project efficiënter en sneller wordt uitgevoerd. Hiervoor is al berekend dat er geen efficiëntie bereikt is, eerder een nadeel;
- weinig ruimte voor lokale afweging. Juist dat wordt aangegeven dat het inpassingsplan alleen in samenwerking met de gemeente Tiel, Neder-Betuwe en het industrieschap kan worden opgesteld maakt dat de lokale belangen prevaleren. In de Wro-agenda staat immers dat alleen als de provincie precies weet hoe de invulling moet zijn de provincie in actie komt. Als het lokale partijen zijn en dus lokale aspecten een rol spelen, dan wordt het ook aan de betreffende lokale partijen overgelaten. Het zijn de gemeenten Tiel, Neder Betuwe en Industrieschap Medel geweest die hebben bepaald waar de uitbreiding van Medel moet plaatsvinden. Niet de provincie vanuit enige provinciale visie of specifiek belang.

De inzet van het inpassingsplan als instrument is derhalve in strijd met het beleid van de provincie zelf.

Ruimtelijke Verordening Gelderland

Artikel 4.1 van de Ruimtelijke Verordening Gelderland bepaalt dat in bestemmingsplannen de bestemming tot bedrijventerreinen alleen mogelijk wordt gemaakt indien deze ontwikkeling niet in strijd is met de door Gedeputeerde Staten vastgestelde en in het provinciaal blad gepubliceerde, regionale afspraken ten aanzien van de programmering van bedrijventerreinen. Volgens het gehanteerde stoplicht systeem kunnen alleen plannen met 'groen licht' doorgang vinden. Voor Tiel/Medel is het enige vastgestelde en gepubliceerde kader het RPB Rivierenland (16 mei 2012). Daarin is Medel II echter uitsluitend voor 23,8 hectare voor lokale en regionale behoefte opgenomen en van groen licht voorzien. De (circa) 13 hectare waarop een logistieke ontwikkeling zou moeten plaatsvinden is daarin niet opgenomen. Ook de uitwerking van het RPB Rivierenland van 12 februari 2013 heeft geen betrekking op deze locatie. Het inpassingsplan is daarom tenminste deels in strijd met de Ruimtelijke Verordening Gelderland. Namelijk voor dat deel waar een logistieke ontwikkeling van circa 13 hectare in het gebied 'Groot Stapel' is beoogd.

Nut en noodzaak van omzetting en uitbreiding bedrijventerrein

Op onze vragen naar nut en noodzaak van de omzetting en uitbreiding van het bedrijventerrein Medel geeft de Commentaarnota onvoldoende antwoord. De reactie is gebaseerd op aannames ten aanzien van de behoefte aan bedrijventerrein. De vraag is of die aannames middels onderzoek voldoende zijn onderbouwd of te onderbouwen. Ook op de vaststelling van een inpassingsplan is immers artikel 3.1.6 lid 2 Bro van toepassing. Wij wijzen er op dat ook in het RPB Rivierenland voor de plannen die op groen zijn gezet, waaronder Medel II omvattende maximaal 23,8 hectare voor lokale en regionale behoefte is opgemerkt:

“Op grond van het bestemmingsplan wordt echter nog beoordeeld of er sprake is van voldoende vraag en of de SER-ladder voldoende is toegepast.”

Dat onderzoek ontbreekt en ten onrechte wordt voor nut en noodzaak naar dit RPB verwezen.

Tegenover de in de inspraakreactie gegeven concrete aanwijzingen voor het ontbreken van nut en noodzaak van deze uitbreiding van het bedrijventerrein, zoals die in het eigen onderzoeksmemorandum 'Vraag-aanbod confrontatie bedrijventerreinen van april 2013' zijn opgenomen, stelt de Commentaarnota ook al niets. Immers in het onderzoeksmemorandum wordt voor de regio Rivierenland geconcludeerd: *"Gezien de ongewisheden in de vraagprognose en de verwachting dat na 2025 de leegstand zorgt voor een verruimd aanbod, is het belangrijk de markt voortdurend te monitoren en flexibiliteit in te bouwen in planning en fasering. Idealiter zou de fasering waarin de geplande terreinen op de markt worden gebracht moeten meebewegen met de conjunctuur waardoor de terstond uitgeefbare voorraad altijd net groot genoeg is om aan de actuele marktvrage te voldoen. Het verdient aanbeveling bij de verdere uitwerking van de planning terdege rekening te houden met dit uitgangspunt en geen ontwikkelingen in gang te zetten zolang er nog geen zicht is op een aantrekkende markt. **Dat betekent concreet dat er op dit moment geen aanleiding is om zachte plannen om te zetten naar uitgeefbaar terrein.** Onder normale conjuncturele omstandigheden en bij het volledig realiseren van de transformatieplannen en beleidsambities zou de behoefte aan nieuw uitgeefbare voorraad pas ontstaan tegen 2017, onder de huidige omstandigheden moet er rekening mee worden gehouden dat dit moment nog verder weg kan liggen."* In de "Provinciale Economische Verkenning provincie Gelderland, Gelderse vooruitzichten 2013-2018" wordt voor de periode 2013-2018 een gemiddelde Gelderse economische groei verwacht van 1,2% per jaar. Dit ligt ver onder de jaarlijkse groei van 2%, die in het TM-scenario wordt gehanteerd. Over de periode 2009-2012 bedroeg de economische groei in Gelderland zelfs -2,8%. Verder verwijzen wij nog naar het CE-rapport "Uitbreiding snelwegen: nodig of overbodig?" d.d. 24 november 2013. Uit dit rapport blijkt dat het Bruto Binnenlands Product (bron: WLO, Macro Economische Verkenning 2014 (CPB)) zich ontwikkelt volgens het laagste economische groeiscenario (RC-scenario).

Het verdient nog steeds aanbeveling om geen ontwikkelingen in gang te zetten zolang er nog geen zicht is op een aantrekkende markt. Dat betekent concreet dat er op dit moment geen aanleiding is om zachte plannen om te zetten naar uitgeefbaar terrein. In de Commentaarnota wordt hierover gezegd dat het RPB de uitbreiding van Medel groen licht heeft gegeven. Hiervoor is al geciteerd dat dat genuanceerder ligt: de SER-ladder en de toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking staat los van het gegeven groene licht voor een deel van uitbreiding. Onjuist is dat de helft van het uitgeefbare deel gereserveerd zou zijn voor de opvang van bovenregionale logistieke vraag en de andere helft voor de regionale en lokale vraag. Het RPB geeft enkel groen licht voor de regionale en lokale vraag. Maar ook die is dus helemaal nog niet vastgesteld of onderzocht. Dat de ontwikkeling van Medel van regionaal belang zou zijn en in de vraag aanbod confrontatie niet ter discussie zou staan blijkt nergens uit, is in strijd met de aangehaalde passages uit het onderzoeksmemorandum en laat onverlet dat de ladder voor duurzame verstedelijking moet worden toegepast.

Ontsluiting

Wij stellen vraagtekens bij een goede verkeersafwikkeling, die niet gewaarborgd lijkt. Op pagina 18 van de plantoelichting van het ontwerp wordt vermeld:

"De beoogde ontwikkelingen leiden tot een verkeerstoename op de hoofdontsluitingswegen rondom het plangebied. Deze toename leidt tot knelpunten in de verkeersafwikkeling op het wegennet. De bereikbaarheid van het bedrijventerrein is voor het gemotoriseerd verkeer gewaarborgd door het geplande pakket aan verkeersmaatregelen rondom en op de wegen tussen de op- en afritten 33 en 34 van de Rijksweg A15."

Het is onduidelijk wat het geplande pakket aan verkeersmaatregelen inhoudt. Wel duidelijk is dat de realisatie van de uitbreiding niet is gekoppeld aan de daadwerkelijke uitvoering van een afdoende

pakket aan verkeersmaatregelen. De uitvoering van de verkeersmaatregelen die noodzakelijk worden geacht dient gewaarborgd te zijn. De uitbreiding door middel van realisatie van bedrijventerrein en bedrijvencomplexen dient middels planregels afhankelijk te zijn gesteld van de daadwerkelijke totstandkoming van de verkeersmaatregelen.

Milieueffectrapportage

Ingestemd kan worden met de reactie in de Commentaarnota dat het MER voortvloeit uit de noodzaak van een passende beoordeling vanwege de natuurbeschermingswetgeving. Dat laat echter onverlet dat een alternatief onderzoek kan plaatsvinden en in dit geval ook op zijn plaats zou zijn. Het laat ook onverlet dat bij de beoordeling de intensivering van bebouwing en benutting van het bestaande bedrijventerrein had moeten worden meegenomen.

Wij verwijzen verder naar de discussie hierboven rondom nut en noodzaak van de uitbreiding van Medel. Ook daaruit volgt dat alternatievenonderzoek relevant is. Daar komt bij dat in de Commentaarnota grif wordt toegegeven dat nog kavels beschikbaar zijn op onder andere Park15 (Overbetuwe) en Bijsterhuizen (Nijmegen). Ook elders zijn naar onze mening nog voldoende kavels vrij om te voorzien in de regionale en bovenregionale behoefte aan bedrijventerrein. Zeker waar het betreft bovenregionale bedrijvigheid, zoals met de vestiging van Kuehne+Nagel voorzien, kan niet worden volstaan met onderzoek en eventuele onderbouwing vanuit de regio Rivierenland, maar constateren wij dat de "relevante regio" meer omvattend is.

De stelling dat het opheffen van agrarische functies en het toevoegen van andersoortige bedrijvigheid in het plangebied per saldo leidt tot een neutrale depositie op de Veluwe kunnen wij niet plaatsen. Nog daargelaten dat niet enkel de depositie op de Veluwe relevant is, zonder nadere berekening en onderbouwing van de daling van de depositie als gevolg van het opheffen van concrete agrarisch functies, door middel van het concreet intrekken van vigerende vergunningen, treft de bewering van een neutrale depositie geen doel. Ter vergelijking verwijzen wij hiervoor naar het besluit van 17 december 2013 van de Raad van de gemeente Barneveld tot vaststelling van het bestemmingsplan Harselaar-Zuid fase 1A en de advisering van de Commissie voor de Milieueffectrapportage hieromtrent.

Wij hebben kennis genomen van de mededeling dat er geen relatie ligt tussen voorliggend inpassingsplan en de ontwikkeling van Biezenburg. Tegelijkertijd stellen wij dan ook vast dat dit inpassingsplan geen relatie heeft tot watergebonden of waterverbonden bedrijvigheid, hetgeen de strijdigheid met de Ruimtelijke Verordening Gelderland nog eens onderstreept.

Landschappelijke inpassing

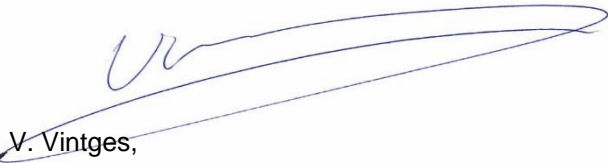
De reactie in de Commentaarnota inhoudende dat de invulling van de groenzone een verdere uitwerking is en geen onderdeel vormt van het inpassingsplan achten wij niet alleen teleurstellend, maar ook uit een ruimtelijk oogpunt onjuist. Gemeente, industrieschap en provincie hebben van meet af aan aangegeven dat een landschappelijke inpassing door middel van – tenminste 40 meter brede – groenzones ruimtelijk gewenst is. Het gaat dan niet aan de realisatie ervan uit te stellen, integendeel: de realisatie van de groenzones dient in het inpassingsplan te worden gewaarborgd. De stedenbouwkundige eis van een tenminste 40 meter brede groenzone wordt in de zuidoost hoek eenvoudigweg los gelaten, door met een grondwal van 7,5 meter een akoestisch ingegeven afscherming van het bedrijventerrein te realiseren, die volgens de stedenbouwkundige visie juist niet een goede landschappelijke inpassing vormt.

Ook op dit punt schiet de toelichting bij het ontwerp-inpassingsplan tekort. Op pagina 19 wordt aangegeven dat de beoogde ontwikkeling zal leiden tot een verdere visuele verstedelijking van het Rivierengebied, maar dat gezien de forse groene inpassing dat effect relatief beperkt blijft. Dit terwijl die "forse groene inpassing" niet is verzekerd.

Conclusie:

Gelet op het bovenstaande verzoeken wij de ontwerp-inpassingsplannen niet vast te stellen.

Met vriendelijke groet,
Mede namens Waardevol Tiel,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'V. Vintges', written over a horizontal line.

V. Vintges,
directeur Gelderse Natuur en Milieufederatie